

højest uheldigt, at man ikke underviser Grønlænderne i Dansk. Det ønske de selv at lære, mange af dem i alt Fald. De føle sig i alt for høj Grad udelukkede fra hele den civiliserede Verden. Den Litteratur, som er oversat paa Grønlandsk, er naturligvis meget sparsom, og en Del af Oversættelserne ere vist ogsaa daarlige. Men man har jo smækket Døren i for Næsen af dem, de kunne ikke komme ud af deres eget Land, man lærer dem ikke noget andet Sprog end deres Modersmaal, og de ere derfor ogsaa afskaarne fra i deres Hjemland at læse sig til Kundskab, som de ikke kan erhverve sig ved Selvsyn, fordi man har forbudt dem at rejse ud. Jeg har allerede omtalt, at man øver en helt urimelig Censur over for den Avis, der udgaar i Grønland, og jeg skal tillade mig — det er jeg opfordret til af mange — at rette den Henvendelse til den højtærede Indenrigsminister, at det bliver tilladt, at de Forhandlinger, som nu føres her paa den danske Rigsdag angaaende Grønlands Forhold, bliver oversat paa Grønlandsk, og at der bliver givet Grønlænderne Lejlighed til at gøre sig bekendte dermed; thi det vil sikkert for de mere selvstændige og udviklede Grønlændere være en Spore til videre Udvikling og Selvstændighed. Især vil det, skriver en Grønlænder til mig, gøre mange af de fremmeligste Grønlændere godt at læse de Forhandlinger, der føres paa den danske Rigsdag, og navnlig vil det være opdragende for dem at se, at nogle tør have en anden Mening end „nalgarsuit“, de meget store Herrer, det vil sige Direktørerne for den grønlandske Handel. Saadan ere Grønlænderne blevne underkuede i Aarens Løb, at de anse det for at være i og for sig ganske umuligt, at der virkelig kan være Folk, der staa op og modsige den Mening, der hævdes af Direktoratet for den grønlandske Handel. Saa skal jeg blot gøre en ganske enkelt Bemærkning om Sædelighedsforholdene i Grønland. Der gælder den mærkelige Bestemmelse, at en Overbetjent ikke maa gifte sig med en grønlandsk Kvinde. Det er dog at sætte Grønlænderne særdeles lavt. Der er intet i Vejen for, at en Overbetjent kan faa endog adskillige Børn udenfor Ægteskab med grønlandske Kvinder, men hvis han ansøger om at faa Lov til at gifte sig med sine Børns Moder, bliver det afslaaet ham. Det maa give Grønlænderne en ganske ejendommelig Forestilling om Sædelighedstilstanden hened i Danmark.

Jeg skal saa til Slut gøre nogle Be-

mærkninger om, hvad der, efter hvad man har fremhævet for mig, kunde gøres for at ophjælpe Næringsvejene i Grønland. For det første burde man vistnok i Lighed med, hvad man gør herhjemme overfor Fiskerne, give Grønlænderne Adgang til Laan til Fiskeriredskaber. Fiskeriet har været ganske ringeagtet i Grønland, fordi man fra Direktoratets Side har villet holde Grønlænderne til det nationale Erhverv, det vil sige Sælfangsten. Nu har jeg hørt kyndige Folk sige, at Sælfangsten giver et alt for ringe Udbytte, det er glimrende, sportsmæssig set, at se en Grønlænder i Kajak fange Sælhunde, men det kan paa den anden Side ikke siges i vor Tid at være tilnærmelsesvis saa udbyttegivende et Erhverv, som andre Erhverv oppe paa Grønland kunde være. Navnlig det tidligere saa foragtede Fiskeri bør sikkert i vore Dage komme til noget mere Hæder og Værdighed. Der er der Laks, Hellefisk, Helleflynder, Stortorsk, Smaasild i store, ja, uhyre Mængder. For Hellefisken er der ogsaa indarbejdet et Marked herhjemme, et Marked, som vist desværre ved Vanrøgt er ved at gaa til Grunde. Men var det mon ikke muligt at anlægge en Konserverfabrik oppe i Grønland og behandle noget af den Fisk, som man kan faa der saa billigt og let, saaledes at den allerede deroppe fik den Tilstand, den skal have. Kunde man ikke deroppe etablere Isskure, saaledes at Fisken ikke saa hurtigt som nu var udsat for at raadne. Skulde det ikke være muligt, at der i det ny, store Skib, vi nu bygge, kunde indrettes Fryserum, saaledes at Fisken kunde komme hened i fersk Tilstand. Jeg peger blot paa disse enkelte Ting, for at de kunne blive tagne under eventuel Overvejelse, formodentlig maa det vel tages under Overvejelse af en Kommission, der maatte blive nedsat til at undersøge disse Forhold. — Jeg kan ikke tænke mig andet, end at man maa komme ind paa noget saadant. Jeg skal saa sige et Par Ord om en Næringsvej, der hidtil har været ganske upaaagtet fra Handelens Side, nemlig den grønlandske Husflid. Jeg har for at kunne illustrere, hvad jeg mener, faaet udlaant af en tidligere Kolonibestyrer i Grønland nogle Genstande, for at jeg kan forevise dem, Eksempler paa, hvilke fortrinlige og smukke Husflidsgenstande, Grønlænderne ere i Stand til at producere, men som de hidtil ikke have kunnet faa solgte uden underhaanden til Kolonibestyrere og fremmede, der kom til Landet. Den grønlandske Handel giver sig ikke af dermed,